

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 93
din 13.02.2008

Dosar nr: 562/2007

Petiția nr: 10276 din data de 20.09.2007

Petent: B G

Obiect: petenta se consideră discriminată prin refuzul de acordare a unei locuințe sociale și prin folosirea apelativului „țigancă” față de dânsa

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

1. B G

I.2. Denumire și sediu reclamat

2. I M Primăria sector 3, str. Parfumului, nr. 2-4, București

II. Citarea părților

Procedura de citare a fost îndeplinită la data de 16.10.2007, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit prevederilor art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată. Părțile au fost absente la audiere, procedura de citare a fost legal îndeplinită.

III. Obiectul sesizării și susținerile părților

Petenta arată că în data de 13 august 2007 a fost în audiență la dl V cu o problemă locativă, iar acesta a trimis-o la primăria de sector. Petenta a mers la Primăria sector 3, însă a fost dată afară de dl M I, spunându-i „ieși afară, țigancă, că nu-ți dau nimic fiindcă ești țigancă; ce dacă te-a trimis V?”. Petenta menționează că de față era și doamna S, colega dlui M

După citare, petentul a comunicat o adresă scrisă, arătând faptul că dacă nu ar fi primit copie de pe petiție, nu ar fi știut că petenta este de etnie romă. Mai arată reclamatul că are în evidență circa 7000 de dosare depuse de cetățeni care au domiciliul stabil pe raza sectorului 3, care solicită locuințe din fondul locativ de stat, iar din cei 7000, peste 10% sunt de etnie romă. Se mai arată în adresă că familia B

este formată din 4 persoane, iar dna B este însărcinată cu cel de-al treilea copil. Dna B are domiciliul stabil în cartea de identitate provizorie în locuință formată din 2 camere, ce este proprietatea tatălui său. Dl B are domiciliul stabil în cartea de identitate în locuință de 4 camere, proprietatea părinților săi. În evidențele Primăriei, atât doamna B cât și soțul acesteia, B C A, apar cu dosare depuse în vederea obținerii unei locuințe.

În data de 01.02.2008 o echipă de investigație a C.N.C.D. s-a deplasat în strada Lucrețiu Pătrășcanu, nr. 3-5, la sediul Primăriei Sectorului 3 pentru a investiga memoriul d-nei B G. Consilierii C.N.C.D au discutat cu domnul I M șeful care a comunicat următoarele informații:

- nu i-a adresat petentei niciunul din invecinatele pe care aceasta le menționează în memoriu;
- nu-și aduce aminte dacă doamna S D a fost prezentă în birou, la întâlnirea dintre el și petentă;
- doamna S D se află în concediu;
- există multe cereri de locuințe venite din partea cetățenilor romi;
- are peste 800 de familii evacuate din casele naționalizate cărora trebuie să le asigure spațiu locativ; cererea de locuințe este foarte mare în raport cu oferta;
- petenta e angajată a Consiliului Local, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului – Sector 3, la Centrul de Recuperare „Crinul Alb”;
- doamna B adresează Primăriei Sectorului 3 la fiecare 2 luni o nouă cerere de spațiu locativ;
- atât doamna B cât și soțul acesteia, B C A, au depuse dosare în vederea obținerii unei locuințe;
- locuințele se acordă în funcție de punctajul dosarelor depuse, acesta calculându-se după anumite criterii stabilite anual de Consiliul Local conform Legii 114/1996 și Legii 152/1998;
- locuințele se acordă în două modalități, ori prin ANL(dosarul domnului B conform Legii 152/1998 ori ca locuință socială(dosarul doamnei B), potrivit Legii 114/1996.

Consilierii CNCD au stabilit telefonic o întâlnire cu doamna S D după terminarea concediului pentru a clarifica aspectele din memoriu.

În final, la cererea echipei de investigație, domnul M a pus la dispoziția consilierilor CNCD, copii ale următoarelor documente, anexate prezentului raport: fișă nominală pentru punctaj(Cerere pentru locuință socială conform Legii 114/1996) a solicitantului B G din 17.01.2006; fișă nominală pentru punctaj(Cerere pentru locuință socială conform Legii 114/1996) a solicitantului B G din 16.03.2007; listă de priorități ale anului 2007 locuințe pentru tineri în vederea închirierii – 3 camere (legea nr 152/1998); lista de priorități pe anul 2007 pentru locuințe ce se vor repartiza în baza prevederilor Legii nr. 114/1996 – 3 camere; cerere pentru obținerea unei locuințe semnată B C și B G din data de 18.07.2007, înregistrată cu nr. 74781/25.07.2007; răspuns nr. 74781/2007 privind obținerea unei locuințe de către B G și B C A; răspuns nr. 60920/2007 privind obținerea unei locuințe de către B G, cerere pentru obținerea unei locuințe, semnată B G, din data de 06.06.2007 cu nr. 2051/08.06.2007; răspuns nr. 1362/2007

privind obținerea unei locuințe de către B G , răspuns nr. /2007 privind obținerea unei locuințe de către B G. cerere pentru obținerea unei locuințe, semnată B G. , din data răspuns nr. privind obținerea unei locuințe de către R G cerere pentru obținerea unei locuințe, semnată R G , din data răspuns nr. privind obținerea unei locuințe de către Răducanu Gabriela; cerere pentru obținerea unei locuințe, semnată R G din data

Ulterior, doamna D S a comunicat Colegiului că în discuția care face obiectul petiției nu s-a folosit expresia invocată de petentă, iar discuția s-a purtat în termeni civilizați.

IV. Motivele de fapt și de drept

În drept, potrivit **art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, „(...) *prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

Potrivit **art. 2, alin. 2 din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare „*Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.*”

Potrivit **art. 2, alin. 3 din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare „*Orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care la generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități, atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe (...).*”

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când autoritățile statale induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie

1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

În același sens, Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr.1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, a stabilit că „*un tratament diferențiat nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice*”. De asemenea, prin Decizia nr.135 din 5 noiembrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.345 din 17 decembrie 1996, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite.*” (Decizia nr.20/2000, M.Of. nr.72/2000, DH 2000, p.44).

În vederea analizării unei petiții sub aspectul existenței sau inexistenței unei fapte de discriminare este necesară analizarea următoarelor aspecte:

1. Existența tratamentului diferențiat

În acest sens, petenta se consideră discriminată prin refuzul de acordare a unei locuințe sociale și prin folosirea apelativului „țigancă” față de dânsa.

În acest sens, potrivit art. 1, alin 3 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, „*Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.*”

2. În ce măsură tratamentul diferențiat a constituit o faptă de discriminare

Potrivit legislației privind prevenirea și combaterea discriminării, pentru ca o faptă să fie considerată ca fiind faptă de discriminare, aceasta trebuie să întrunească, cumulativ, următoarele condiții:

- *fapta să constea într-o deosebire, excludere, restricție sau preferință.*
- *deosebirea trebuie să aibă la bază unul sau mai multe criterii de discriminare.*

Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.* În cazul de față petenta a invocat criteriul etniei, criteriu prevăzut de lege.

- *deosebirea bazată pe unul dintre criteriile de discriminare prevăute de lege are drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege.*

- măsura să nu fie justificată obiectiv de un scop legitim și metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Trebuie astfel avut în vedere faptul că deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul din criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, dar trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în acest articol de lege.

Astfel, nu toate situațiile în care anumite persoane sunt tratate diferențiat, pot constitui fapte sau acte de discriminare, iar un asemenea tratament poate avea la bază un alt motiv decât apartenența persoanei respective la una dintre categoriile prevăzute în art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000.

Examinând sesizarea și dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată cu privire la primul capăt de cerere că nu sunt fapte de discriminare, iar cu privire la folosirea apelativului „țigancă”, Colegiul reține că nu există probe care să demonstreze fapte de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și alin. (7) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu **unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Cu privire la acordarea locuinței sociale, nu sunt fapte de discriminare, potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată
2. Cu privire la folosirea apelativului „țigancă”, nu există probe care să demonstreze fapte de discriminare în sensul art 2 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată
3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte, potrivit art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.27/2002 privind soluționarea petițiilor, aprobată și modificată prin Legea nr. 233/2002;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica reclamatului

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Potrivit art. 20 alin 9, hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii. Potrivit art. 20 alin. 10, hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE - Membru

ISTVAN HALLER – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA - Membru

Data redactării 18.02.2008